

Branko Čegec

Etimologija blizine

Ulica je bila prazna kada sam sumornim smijehom
zaustavio slijed prolaznosti i žbuke,
iz kojeg se cijedila drukčija slika ljubavi.
Praporci taštine i goloruka simetrija
blijedili su poput mladih mirisa i biblijske nostalgije.

Na istom sam mjestu susreo toplinu
njezinih dugačkih prstiju, u kojima se
sramežljivo pritajila drevna opasnost piromanije
i onaj, svima tako drag, matematički jasan
osjećaj sličnosti.

Milijuni pogaženih koraka
na vlažnu i blatnjavu pločniku
svjedoče o jedinoj pravoj prošlosti, upisanoj
u mukli kamenjar ulice, zatim u stereotip,
uobličen svakom bjelinom moje usputne rečenice.

lipanj 1991.

Sintaksa kože, sintaksa mjesečine

Trijumf brojki silazi s ekrana.
Posustajem, nemoćan i nijem
Kao da sam obnovljen
u zakasnjeloj filozofiji jezika i vina
pristajem na svaki
patetični slalom
iako je djevojčica s brojčanika
zaspala u naručju besanih noći
i ribarskih prigovaranja
iz kojih ljepljivo curi
idilična povijest književnosti.

Esej je zatim
neprobojan krug opasnosti:
pristižu nova objašnjenja
za potrošene riječi, za izlizane slike
i kadrove iz posuđena filma:
tutanj zrakoplova i prašina podzemlja
susret su zabilježen na tvome vlažnom dlanu:
opet si lijepa, radosna, pitoma
otpuzala u miris moje kože,
zanosno solarno ljepilo
iz kojeg nema povratka, u kojem nitko nije isti,
za koje saznajemo iz novina
i predaja zabludjelih leptira
na prozoru što nestaje
u mrak dubok, predubok.

Kažem ti: uđi u moje ogledalo
i primi me u hladno sjećanje
da se ugrijem, da zaspim nasmijan
kao da sam zaborav,
mirno more i Polić Kamov
na lutriji u Barceloni.

Mašu mi brodovi i klaviristice
dugih nogu i laserskih prstiju
kao u svakom pohodu
inovacija i smrti:
stereo tutnji još jedino ritam tvog dodira,
slijedi plahi bljesak kože na mjesečini
pored nasipa, u proljeće,
kada su vjetrovi još posve mladi,
a noć ne prestaje, kao ni rukopis,
ispisujući elipsu malog slova *l*
u nedogled.

Maskirni portreti A. Warhola

1.

Prvo je bio listopad i kosa je brutalno odletjela u nebo;
zatim su se potukli psi i ježevi između stupova
Brooklynskog mosta; zatim su propjevali
crnci iz podzemne željeznice.

Bilo je mrtvih i ranjenih, novine su bile
prekrivene glomaznim naslovim
i mojim prepariranim fotografijama.

Kasno popodne vatromet je razvedrio blijeda lica.
Između konzervi i vodopada, između sterea i coca-cole
klizio je samo šum ekrana oslobođenog slike.

Nije bilo kiše, nije bilo anestetika:
fantom slobode krstario je nedostižnim plavetnilom.

2.

Kalifornija je daleko. Rijetko sam odlazio. Pogled
na silikonske grudi jedino je što stimulira.

Sjetne su vinjete umjetnoga svijeta. Složio sam ih u
kutiju, uključio struju i buljio dugo u suhu ljetnu noć:
odvrtjeli su se jahači valova, momci s obale,
karambolirani singlovi, cijela epoha filigranske plastike.

Ponekad od svega zbole oči. Tada se razlijem
u maskirnu tkaninu i razvijem tekst, tekstil, telepatiju ...

Lijepa i tužna djevojka u meni,
nakon svega, poželi mi laku noć.

1992.

Ronjenje na dah

yves mi je poslao sms:
*jedna me talijanka već treći dan gleda pod vodom.
i ja gledam nju. dolje smo goli i sami. gore se ne poznajemo.*
rekao sam mu, u našem svakodnevnom slengu:
bi kul! stej vel! nakon toga je, po podacima iz sljedeće poruke,
ponovno zaronio, jer "je dolje mirno i neponovljivo lijepo".
razumio sam njegov vapaj, na drugoj, udaljenoj obali.
zatim sam zaronio u *orientalne priče* marguerite yourcenar:
otputovao u kinu, pa u kotor, dubrovnik, pa opet izronio
melankolično, makar to više ni približno nije u modi.
udio sam nekoliko talijanki, četiri čehinje i sedam tustih mađarica.
udio sam suncobran koji se vrpoljio u ritmu tijela,
udio sam i jedne modre, neumorne i preduboke oči:
htio sam u sebi zatomiti strast za ronjenjem, ali nisam
mogao skinuti pogled, nisam mogao nataknuti sunčane naočale,
uopće: nisam se mogao pomaknuti s mjesta u pijesku,
u koji sam, staloženo i nijemo, tonuo i tonuo.

2001-08-18

Nikad u Nizozemskoj

zatim je stao i pogledao me u oči,
znajući da se u te oči sada zagledao zadnji put.
kakav osjećaj praznine!
kakva groteska!
gledaš i znaš da nećeš nikad više.
zatim su ispucale usne na krajevima.
zatim je sjaj u očima utonuo u neodređeno.
zatim su se ruke nemoćno objesile o ramena ...
posljednji galop na stranputici.
posljednji odsjaj mjeseca u zastakljenu oku.
ono se zatim ugasilo, obustavilo slanje poruka
satelitskim vezama prema kraju života i ravnodušnosti.
oh, kakva sprdnja s ljepotom i banalnošću!
s visinama i nizinama!
nizinama paragvaja.
nizinama finske.
nizinama kirgistana.
nizinama tajske.
nizinama wisconsina.
nizinama nizozemske,
oh, kakva geografija asimetrije i celofana!
kakav zaguljeni vodopad rituala i peronospore!
curi gnoj i jakobinsko blagostanje,
ranojutarnje pripetavanje s konja na magarca:
u sridu!
u ništa!
samo vodopadni tutanj pred umornim očima:
odakle smrt se primakla?
tako sastavlja popis nasilja i megalomanije?
kako ugasiti tv?

2002-11-27

2003-04-20